

BUDAPEST

M. Kir. Külügymin. sajtóarchivuma

I. Diszter 2

Poštarina plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Reggeli Újság

Noviszád, 1937 szeptember 13, hétfő

Urednik — Szerkesztő
André Dezső

16. évfolyam 250. szám

Létrejött a megegyezés Nyomban

Anglia és Franciaország általános ellenőrzési jogot kap a Földközi Tengeren — Minden búvárnaszádot, amely nem igazolja nemzetiségét, kalózhajónak tekintenek és elsüllyesztenek

Olaszországnak szabad tetszésére bízzák a csatlakozást

Párisból jelentik: A földközítengeri értekezlet tanácskozásairól a Marín a következőket közli:

Az értekezleten résztvevő államok kiküldöttéi a konferencia megnyitása óta jóformán állandó érintkezésben vannak kormányaikkal. A megbízottak felvilágosítást kértek kormányaiktól arra nézve, hogy az egyes államok hány hadihajót tudnának az együttes földközítengeri ellenőrzés céljaira rendelkezésre bocsátani. Később arról a kérdéstről folyt a vita az értekezlet tagjai között, megengedjék-e a tengerelattjáróknak, hogy a nyílt tengeren alámerülve harcoljanak, vagy pedig az alámerült búvárhajókat az ellenőrző hadihajók azonnal megtámadhatják és üldözőbe vehetik. Ezután az értekezlet a földközítengeri hajóutak kijelölésének kérdésére tért át, végül pedig az egyes ellenőrzési zónák beosztását vitatta meg.

Valamennyi delegáció hangoztatta, hogy az értekezlet tanácskozásai kizáróan gyakorlati jellegűek, csupán a szovjetküldöttség vigyázz arra, nehogy olyan megegyezés jöjjön létre, amely Valencia érdekeit sérthetné. Hangoztatja a lap, hogy Olaszország csatlakozását francia részről is kívánatosnak tartanák és remélik.

A NYONI VIGJÁTEK

A jobboldali Liberté a következőket írja az értekezletről:

— Bolonddá tartanak téged, jó francia. Ami Nyomban történik, nem egyéb vigjátéknál, hiszen nyilvánvaló, hogy Olaszország nélkül a Földközi Tenger rendje tekintetében semmiféle kézzelfogható eredményt elérni nem lehet. Anglia arra törekszik, hogy Olaszországot álláspontja megmésztására bírja. Ha ez nem sikerül akkor nem marad más hátra, mint az egész kérdést újra a londoni semlegességi bizottság elé vinni. Felesleges volt tehát Nyomba menni. A nyoni konferenciának egyetlen kézzelfogható eredménye, hogy szószékhez juttatták és lehetővé tették a szovjet külügyi népbiztosának, hogy elmondhassa szidalmait.

FŐLENYES NYUGALOMMAL...

Rómából jelentik: Az olasz lapok főlényes nyugalommal írják a nyoni értekezletről. Egyértelműen megállapítják, hogy Olaszország az NK metország távolmaradása legkevésbé sem jelenti a két ország elszigetelődését. Ami pedig Litvinov olaszellenes kirohanásait illeti, azokat senki sem vette komolyan, tehát Anglia és Franciaország sem.

A Tribuna ezeket írja: Olaszországot a nyoni értekezleten felvetett tervek egyáltalán nem nyugtalanítják.

Róma nélkül ugyanis Nyomban semmiféle döntő jelentőségű határozat nem jöhet létre. Az angol tervzetnek van azonban egy kényes pontja. A Nyomban előterjesztett angol terv ugyanis szerepet juttat az ellenőrzésben Szovjetországnak is. Ez az ötlet nem talált helyeslésre még Törökország részéről sem. Törökország sem nézne jó szemmel, ha a szovjethajókat beengednék a Földközi Tengerre, de ugyancsak nem látná szívesen a szovjethajókat a Földközi Tengeren Jugoszlávia sem.

A megegyezés szövege

A legújabb jelentések szerint a földközítengeri értekezleten létrejött a megegyezés. A megegyezés szövegét a résztvevő hatalmak kormányaiak elé terjesztik. Az eddigi ismeretessé vált pontok a következők:

- 1) Minden földközítengeri hatalom felelős a saját felségjoga alatt álló vizekért.
- 2) Franciaország és Anglia általános ellenőrzési jogot kap az egész Földközi tenger felett.
- 3) Minden búvárnaszáddal, amely nem tesz eleget a londoni tengerészeti egyezmény szabályainak, úgy fognak elbánni, mint kalózhajóval.
- 4) A résztvevő államok egyik spanyol felet sem ismerik el hadviselő félnek, következésképp nem ismerik el, hogy ilyen jogokat gyakorolhatnak.
- 5) A résztvevő hatalmak támadást indítanak minden olyan tengerelattjáró ellen és ha lehet, el is süllyesztenek, amely támadást intéz olyan kereskedelmi hajók ellen, amelyek nem tartoznak egyik spanyol küzdőfélhez sem.
- 6) Az egyezmény végrehajtásának megkönnyítése érdekében az egyezményben résztvevő hatalmak minden tengerelattjárója csak valamely más hajó társaságában jár majd a Földközi Tengeren.
- 7) A résztvevő hatalmak nem engedik meg, hogy a felségjoguk alá eső vizeken idegen hatalmak tengerelattjárója tartózkodjék. Azonkívül az érdekelt hatalmak ajánlják majd kereskedelmi hajóknak, hogy a földközi tengeren bizonyos, később megállapítandó utvonalat tartsanak be.

OLASZORSZÁG CSATLAKOZHAT

Az értekezleten létrejött megállapodás főérdekesége az, hogy Nagybritánia és Franciaországgal nem tartja fenn kizárólagosan a maga részéről az ellenőrzési jogot a Földközi Tengeren, hanem Olaszországnak szabad tetszésére bízza, hogy e t-

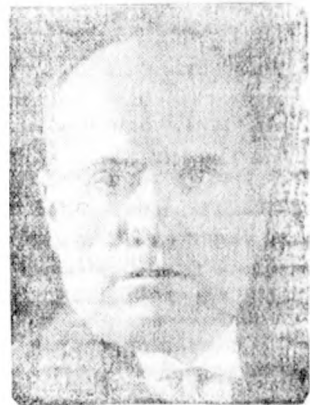
ren csatlakozik-e hozzájuk. Ami a 3. pontban említett londoni megállapodást illeti, lényegében arról van szó, hogy minden tengerelattjárónak, amely megállásra szólít fel egy hajót, kötelessége a saját nemzetiségét feltüntetni. Amennyiben ennek a szabálynak nem tesz eleget, kalózhajónak tekinthető és elsüllyeszthető.

Őfelsége a király Beográdba érkezett

Tegnap reggel kilenc órakor Beográdba érkezett Őfelsége II. Petar király, Őfelsége Mária királyné, Őfelségeik Tomisláv és Andrej királyi heregek. A topesideri pályaudvaron dr. Sztankovics Radenkó régens, Csolák-Antics Boskó udvarnagy, dr. Mehmed Szpáhó kereskedelmi miniszter Zsivánovics Jeremiye Őfelsége nevelésének vezetője, Hrisztics Nikola tábornok első szárnysegéd, Lozanic Olga és Hadzsics Ela udvarhölgyek, Leko ezredes és Jojics vasutigazgató fogadták a felségeket.

Őfelségeik a vonat megérkezése után néhány percig beszélgettek a fogadtatásukra megjelent előkelőségekkel, majd a dedinyei királyi palotába hajtottak.

MUSSOLINI LEVELE CHAMBERLAINHEZ

Mussolini

Londonból jelentik: Az Evening Standard szombati számában azt jelentette, hogy Mussolini olasz miniszterelnök Chamberlain angol miniszterelnökhöz nagyfontosságú bizalmas üzenetet küldött az olasz—angol viszony jövőjéről. Mussolini — Chamberlainhez hasonlóan — feltétlenül szükségesnek tartja az angol—olasz közeledést és örömmel üdvözli Chamberlain javaslatát, hogy a különböző kérdéseket közvetlen tárgyalások útján intézzék el. A lap szerint a bizalmas üzenet Olaszország spanyolországi politikájáról, az angol—olasz földközítengeri megegyezésről és az abessziniai olasz hódítás elismeréséről is szól.

Az Evening Standard közlésével kapcsolatban a londoni olasz nagykövetség a következőket jelentette ki. A nagykövetség értesülése szerint a Duce Chamberlain miniszterelnökhöz semmiféle üzenetet sem juttatott el, azonkívül, amelyet nemrég még Grandi gróf londoni olasz nagykövet útján küldött.

Reggeli levél

Sanghai, a világ legnemzetközibb városa

A messze Kelet legforgalmasabb városa, Shanghai körül most ágyuk dörögnek. Gépfegyverropogás, repülőbombák robbanása hasít bele az óriás kikötőváros forgalmába. Japán és Kína véres háborújának színterévé lett Ázsia második legnépesebb városa, ahol eddig a nyugati kultúra és az ősi keleti hagyományok adtak találkozót egymásnak.

A Jangcekiang partján és a Sár-ga-tenger öblében elterülő több mint hárommillió lakosu kikötőmetropolis tagadhatatlanul a földkerekség legnemzetközibb városa volt. Szinte megdöbbentő arányokban sorakoznak fel a kikötőben a földkerekség csaknem valamennyi hajózási társaságának dokkjai. Gigantikus óceánjárók füstölögnek felhőkarcolók árnyékában. Hatalmas sugárutakon, pénzintézetek palotái körül csakugy nyüzsgő a nép, mialatt a tulnyomórészt európaiak által lakott ugynevezett követségi negyedben, ahol a messze Kinában koncessziót szerzett nyugateurópai nagyhatalmak diplomáciai képviselői élnek előkelő zártkörtársaságban. Ugyanakkor messze túl a város határán, a kínai negyed rejtelmes lebujaiban egyre újabb zendülést, lázadást, forradalmat készítenek elő a mindenre elszánt emberek.

Shanghai valóban hű keresztmetszetét adja Ázsiának! A város főútjára, a hosszú kilométerek távolságáig elhuzudó Nanking-Road, ez az amerikai aranyu sugárút, nem csupán az üzleti élet, a kereskedelem, a Shanghaiban csoportosuló világgforgalom központja, de az itt gombamódra tenyésző legkülönbözőbb szórakozóhelyeké is.

A palotasor fölött, amelynek üzleteiben csakugy hemzseg a vásárló közönség, szinte fenyegetően emelkedik az ugynevezett »Világítótorony«. A legnagyobb világrész legnagyobb arányu szórakozóhelye ez a tizemeletes üvegpalota, amelyben színházak váltakoznak éttermekkel és teaházakkal, ahol egyszerre négy filmszínházban pergetik a legfrissebb kalandorfilmeket és ahol a nap minden órájában, még késő éjszaka is szakadatlanul szól a zene.

Csakugyan, azok közül, akik valaha megfordultak messze Keleten, a világgjáró amerikaiaktól a legszerényebb hajóinasig, bizonyára senki nincs, aki ne ismerné legalább hírből a Nanking-Road »Világító toronyát.« Ezt az új bábeltornyot, ahol valóban »bábéli« a nyelvzavar, ahol a kínai s az angol szó mellett a földkerekség minden nyelvén beszélnek a sokszor messzejőléről iderivetődő látogatók. Egyedül az angolok kerülnek, ahol csak lehet a szórakozásnak és veszedelemnek ezt a titokzatos központját, hiszen alig pár esztendője valamelyik, akkor napirenden lévő zendülés alkalmával a világítótorony tetejéről lövöldöztek az angol területiális csapatokra. Ezt pedig mind a mai napig nem felejtették el az angolok.

A száguldó forgalom még éjszaka sem pihen az óriási kiterjedésű metropolisban. Fehér és fekete, barna, sárga, bronzvörös emberek szörnyű

Windsorék Budapesten

Edvárd herceg megvendégelte Borsodivánka szegényeit

Budapestről jelentik: Edvárd windsori herceg és felesége vasárnap Budapestre érkeztek.

Szombaton a hercegi pár részvett Borsodivánkán Olasz József gazdálkodó házában lezajlott lakodalmon, majd visszatért a kastélyba. Este vacsora közben a szentjiváni bokréfásceport tartott nagy bemutatót. A herceg titkára bekérte Borsodivánka község szegényeinek és szegény betegeinek névjegyzékét, mert pénzügyi segítyt kíván, köztük szétosztani és a vadászszákmányt is a szegényeknek ajándékozta. A herceg kifejtette környezetét, hogy az egyszerű magyar földmivesnép kifogástalanul viselkedett és nagyon jól érezte magát Borsodivánkán.

Zavargások Gijonban

A lakosság a város feladását követeli

Az asturiai harcra az esőzés és a sűrű köd minden hadműveletet megállított. A repülők is csak rövid felderítő utakat tehettek. A nyugat felől Gijon felé előnyomuló nemzeti hadoszlop elérte és megszállta Cu-villas városát.

A Havas-iroda jelentése szerint Gijonban zavargásokra került a sor.

A tüntetők a város átadását követelték. A katonaság sortűzet adott rájuk.

A városban ugyanolyan a hangulat, mint annakidején Santanderben, amikor a hatóságok kénytelenek voltak a nemzetiek elől elmenekülni.

A nemzetiek Canarias nevű cirkálójára feltartóztatott egy angol lo-

bogó alatt haladó gőzöst, amelynek oldalára a „Longford“ név volt festve és kőolajat vitt Valencia felé. A Canarias a gőzöst Ceuta kikötőjébe kísérte. Mint Londonból jelentik, a gőzös csak néhány hete viseli a Langford nevet, azelőtt görög hajó volt és ugyanannak a hajóstársaságnak a tulajdona, amelyé az elsüllyesztett Woodford volt. Ennek a társaságnak a hajói a valenciai kormány részére teljesítenek szállításokat.

Újabb jelentés szerint a nemzetiek az aragon harctéren, valamint a leoni szakaszon folytatták előnyomulásukat és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. A Soria-szakaszon a köztársaságiak több támadását visszaverték.

Tizezer német leány vonul be munkaszolgálatra

Berlinből jelentik: Németországban megkezdődtek az első lényesorozások a munkatáborok számára. A munkaszolgálati kötelezettség eddig csak a férfiakra terjedt ki, most azonban megkezdtek a női munkatáborok felállítását is és az idején niurnbergi pártnapon felvonultak már az első női munkaszolgálatos osztagok. Ezek az osztagok parasztházartásokban, gazdasági telepeken és sokgyermekes családoknál teljesítenek szolgálatot. Október elsején tizezer német leány vonul be a női munkatáborokba.

Az olasz és osztrák honvédelmi államtitkár Budapesten

Zehner és Pariani részvesznek a magyar hadgyakorlatokon

Budapestről jelentik: Az idei őszi magyar hadgyakorlatokon résztvevő osztrák tiszti küldöttség Zehner gyalogsági tábornok, honvédelmi államtitkárral az élén szombat este Budapestre érkezett. Zehner tábornokot

felesége is elkísérte. Az osztrák vendégek fogadtatására megjelent a pályaudvaron Röder Vilmos honvédelmi miniszter és felesége, továbbá nagyszámu tiszti küldöttség. Bahr-Bahrenfels budapesti osztrák követ,

keveréke ez a megdöbbentő és szinte kísérteties kikötőváros, ahol nemzetközi üzletemberek adnak egymásnak találkozót elvetemedett orgazdákkal s ahol éppen ugy lebuja táll az amerikai gangster, mint a maláji kábítószercsempész, vagy épenséggel a pénzhamisító.

A szédült forgatagban, amellyel egymást kergetik a földi kincsekért való lélegzetnélküli hajszában, most

ismét a fegyverek harsogják túl a teaházak táncmuzsikáját. A kikötőbeli csapszék zenebonáját torpedók robbanásának dőreje, ágyudörgés, gépfegyverropogás váltotta fel és ki tudja a sorozatos küzdelmek után, vajjon mikor nyeri újra vissza különös, rejtelmes képét ez a furcsa város, amely egy emberöltő óta fogalom lett Ázsiában.

S. II.

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk.

Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a lap ellenértékét bélyegben, választóbélyeggel együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

valamint Eberle ezredes, osztrák katonai attasé. A pályaudvar előtt diszszázad sorakozott zenekarral. Az üdvözlések után az osztrák honvédelmi államtitkár Röder miniszterrel együtt elhaladt a diszszázad előtt, azután a vendégek gépkocsiba szálltak és szállójukba indultak.

Pariani tábornok, olasz honvédelmi államtitkár, az olasz szárazföldi hadsereg vezérkarának főnöke szombat este háromnegyed 11 órakor szárnysegéd kíséretében a római gyorsvonattal Budapestre érkezett, hogy résztvegyen a magyar hadsereg őszi hadgyakorlatán. A pályaudvaron az olasz vendégeket Röder honvédelmi miniszter és Rác Jenő vezérkari főnök, valamint az olasz követség tagjai üdvözölték. Ezután Pariani tábornok elvonult a diszszázad és a jelenleg Budapesten tartózkodó olasz tisztjelöltek arcéle előtt, majd szállására hajtatott.

Ne engedélyezzenek nagy áruházakat

Mit kíván a petrovgrádi kereskedelmi kamara

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi kereskedelmi és gyáripari kamara kereskedő osztálya Zarity Szava elnökletével ülést tartott. Az ülésen határozatot hoztak, amelyben kéri, hogy rendezzék a kereskedők agkori biztosításának kérdését. Az eladósodott kereskedők érdekében kéri a kényszeregyességi törvény módosítását és a kereskedőknek tartozó földmivesekkel szemben a követelések behajtásának megkönnyítését. Állást foglaltak a nagyáruházak kérdésében is és kéri, hogy az áruházak alapításának tilalmát továbbra is tartsák fenn, sőt szigorítsák meg.

Végül elhatározták, hogy az állami egyedárusítás igazgatóságától a só eladása utáni százalék felemelését kéri.

Ülést tartott a kamara vendéglős szekciója is, amelyen elhatározták, hogy kéri fogják, hogy a vendéglők számát korlátozzák a lakosság számához viszonyítva és szigorítsák meg a képesítési engedélyek kiadását, mert az utóbbi időben előfordult, hogy lelkiismeretlen vendéglősök olyan egyéneknek is kiadtak képesítési igazolványt, akiket az nem illetett meg és így illetéktelenül kaptak vendéglőnyitási engedélyt is.

az őszi vásárról

(Szín: a lakberendezési vásár. Az Iparcsarnokban találkozik Stux és Fux.)

FUX: Mi újság, Stux ur? Mit csinál itt?

STUX: Berendezkedem...

FUX: Ne mondja! Olyan jól megy magának?

STUX: No, gonyolódik... Sohase ment még rosszabbul a sorom...

FUX: No és mégis butort akar venni?

STUX: Ki mondta, hogy butort akarok venni? Berendezkedem a semmittevésre... Minden kiállítást és vásárt megnézek, hogy valamivel előssem az időt.

FUX (mégis): Már megint kezdi az ugratást?! Inkább azt mondja meg, hogy tetszik magának ez a vásár?

STUX: Szép, szép, de engem mégsem elégít ki. Bejártam már az egészet többször és mégsem találok meg azt, amit keresek...

FUX: Csodálkozom, mert hiszen itt rengeteg választék van. Mit keres tulajdonképpen?

STUX: Hittelt...

FUX: Hallja, ne vicceljen! Majd pont magának adnak hiteltbe valamit... Mit akar tulajdonképpen venni?

STUX: Egy szobaberendezés. Az enyém nagyon használhatatlan állapotban van...

FUX: Főnkrementek a butort?

STUX: Dehogyan. Olyan szépek, mintha vadonutak volnának.

FUX: Hát akkor miért használhatatlanok?

STUX: Mert a végrehajtó elszállította őket... Hogyan lehetne használni őket, ha nincsenek otthon?...

FUX (dühös): Szállította volna magát el a végrehajtó valamelyik zárt művelőbe! Folyton mérgező az ember... Idehallgasson, ha praktikusán akar egy szobában berendezkedni, vegyen kombinált butort. Abban egyfűt van a háló, uriszoba, ebédlő, szóval minden.

STUX: Nem is tudom, hogy az én butoraim is kombinált szobák...

FUX: Hogy-hogy?

STUX: Mert most azok is együtt vannak az árverési csarnokban...

FUX: Mondja, magának csakúgy van még kedve az ilyesmitől is viciet csinálni?! Értse meg: kombinált butor például ez itt: nappal szék, éjjel ágy.

STUX: Nem jó. Mi történik például, ha nappal akarok lefeküdni? Muszáj székre feküdnöm?

FUX: Ne legyen már ilyen értelmetlen! Ha le akar feküdni, akkor egyszerűen szétszedi. Nagyon könnyen megy.

STUX: Akkor pláne nem kell. A múltkor a fiam szétszede az ágyat, pedig az nehezen megy és amikor le akartam feküdni, lerogyott alattam...

FUX (dühös): Kedvem volna maga szétszedni, de darabokra! Ha masszív butorra van szüksége, akkor vegyen telehálót.

STUX: Hogyisne... Örülök, hogy az enyémtől megszabadultam...

FUX: Miért?

A kínaiak 30.000 embert vesz-tettek Sanghajnál

A japán ostromzár szén- és rizshiányt okoz Kinában

Sanghaj körül változatlan erővel tartanak a harcok. Japán katonai szakértő becslése szerint Sanghajnál a kínai csapatok vesztesége az ellenségeskedések megkezdése óta 30.000 halott és 20.000 sebesült.

Szombaton újabb japán csapatteket szállítottak partra Kinában. A japán repülőgépek egészen alacsonyán szállva, gépfegyvertűzzel árasztották el a kínai 37. és 38. hadosztály csapatait, amelyek Macsang város elfoglalása után visszavonulóban vannak.

KONOYE JAPAN CÉLJAIROL

Tókióból jelentik: Konoje herceg miniszterelnök a japán szellemi mozgósítás mozgalmának megnyitó ülésén beszédet mondott. Cé-

lunk az — mondotta, — hogy Kinában a japánellenes elemek eltávolítása és kiirtása után módot adjunk az egészségesebb gondolkodású neptömegeknek, hogy a kínai népet új és megfelelőbb alapon szervezzék meg. Japán számára elérkezett az idő, hogy az egész kínai-japán kérdést véglegesen megoldja. Megtörténhetik, hogy a japán népnek válságos időket kell átélnie, de a japán népnek és kormányának a végső győzelemig együtt kell haladnia.

SZÉN- ÉS RIZSHIANY KINÁBAN

Tókióból jelentik: Az Asahj című lap közlése szerint a japán ostromzár a Jangce-körzetben máris nagymérvű szénhiányt idézett elő és nagy károkat okoz a

kínai hadianyagiparnak is. Eddig 15.000 tonna, Sanghaj és Hongkong részére szánt szén vesztel el Singaporem. A sziam rizsbehozatát ugyancsak megakadt és Kinában emelkednek az élelmiszerárak.

KOLERA A JAPANOK KÖZÖTT

Londonból jelentik: Sanghajból érkezett jelentések szerint azok között a japán csapatok között, amelyek néhány nappal ezelőtt Paosan városát megszállták, kolerajárvány tört ki. Husz katona meghalt, nyolcvan haladékos. A japánok azzal vádolják a kínaiakat, hogy szándékosan őket terjesztették a járványt, míg a kínaiak erőlesen cáfolják, hogy a bacillusábróru eszközhöz nyúltak volna.

50.000 ember vesz részt a Kupa menti hadgyakorlatokon szeptember második felében

A hadgyakorlatnak propaganda jellege lesz és a lakosság végignézheti a katonai műveleteket

A jugoszláv katonai főhatóság határozata szerint ez év szeptember második felében a Kupa-folyó mentén nagyszabású hadgyakorlatokat tartanak, amelyen az összes fegyvernemek csapatai részt vesznek. Az eddigi tervek szerint ez lesz a legnagyobb hadgyakorlat, amelyet a jugoszláv hadsereg eddig tartott, mert 50.000 ember fog rajta részt venni. A hadgyakorlatot a Kupa folyó mentén tartják meg Hrvatszki Karlovac—Metlika—Novo Mesto—Kocsevje—Brod na Kupi—Ogulin vonalon.

A hadgyakorlatok tíz napig tartanak és a főmozdulatokra szeptember 21. és 26. között kerül sor. A rendes sorkatonaságon kívül több tartalékos tisztest és hadköteleztet is behívták a hadgyakorlatokra. A katonai főhatóság Milovanovics Milán tábornokot, a haditanács elnökét bízta meg a hadgyakorlatok vezetésével, míg vezérkari főnöke Brasics Ilija tábor-

nok, a nagyvezérkar helyettes-főnöke lesz. A hadgyakorlat előkészítését már megkezdték. Nagy súlyt helyeznek a csapatok ellátását biztosító szolgálatra, valamint a hadtápszolgálatra is.

A kupai hadgyakorlatoknak a tiszta katonai jellege mellett propagandisztikus célja is lesz. A hadvezetőség megengedte a lakosságnak, továbbá az iskoláknak, sportegyesületeknek és hasonló ifjúsági alakulatoknak, hogy jelen lehessenek a hadgyakorlatok színhelyén és figyelhetik a katonai mozdulatokat.

A kupai hadgyakorlaton a II. és IV. hadsereg csapatai vesznek részt, két csoportra, a délre és az északra osztva. Az északi csoport a negyedik hadsereg csapataiból áll, amelyet hegyi csapatokkal és lovassággal erősítettek meg. Ennek parancsnoka Jurisics Pantelije tábornok, a IV. hadsereg parancsnoka, a déli csoportot a II.

hadsereg csapataiból alakították Ilic Bogoljub tábornoknak, a II. hadsereg parancsnokának vezetése alatt. A déli csoporthoz osztották be a gyorsmotoros osztagokat is.

A lakosság nagy előkészületeket tett, hogy ünnepélyesen fogadja a hadgyakorlaton résztvevő csapatokat.

Tűz Petrovaradinban három sebesülttel

Szombaton este hat órakor Petrovaradinban Filipovics Mária házában robbanás történt. Filipovics Mária gyorsforralón melegíteni akart valamit, de a denaturált szeszt égő gyufára öntötte, úgy, hogy a szesz felrobbant és tüzet okozott.

A robbanás zajára a ház lakói előlétek, hogy segítsenek az oltásnál, de a tűz rohamosan terjedt és a házbeltiek közül többen megsebesültek. Maga Filipovics Mária a lábán szenvedett égési sebeket, míg Ignjatovics Alekszandar és édesanyja a karjukon sebesültek meg.

Zágrebban a hölgyek füléből tépik ki a drága fülbevalókat

Zágrebban harmadszor ismétlődött meg, hogy rablók az utcán megtámadtak nőket és értékes fülbevalókat kitéptek fülükből. Tegnapelőtt este Hochzinger Jelka 60 éves nő a Zvonimir utca 4. számú házában levő lakására ment, amikor a lépcsőházban a háta mögé ugrott egy ismeretlen egyén, lefogta és kitépte füléből 40.000 dinár értékű brilliáns fülbevalóit. Az idős hölgy segítségért kezdett kiáltani, de mire a lakók odaértek, a rabló zsákmányával együtt már elmenekült. Néhány nappal ezelőtt hasonló módon 80.000 dinár értékű fülbevalót loptak el egy idősebb hölgytől, azt megelőzőleg pedig szintén egy idősebb hölgy fülbevalóit rabolta el ismeretlen uton álló.

Pallós Ferenc

STUX: Na hát... Több volt, de ki előmozdított...

FUX: Hozzászó ember maga. Ugy látszik, az sem tudja, hogy mi a teleháló.

SUX: Hogy én nem tudnám? Mi az, hogy tele? Hozzászó...

FUX: Előljárta figyelemzetem, hogy ne vicceljen folytatni! Különben is, ha ilyen agyafúrt vannak, akkor vezessen el a butort!

STUX: Mi vagyok én? Egy lakó?

FUX: Miért?

STUX: Hogy pont vásárosveken feleljek...

FUX: Szussz! Elég volt ebből a témából! Inkább nézze meg, milyen es-

szék ez a teleháló!

STUX: En nem látom a diót a fán...

FUX: Csak nem képzeli, hogy a dió is rajta van!...

STUX: Akkor hogyan tudja, hogy pont dió? Hát ha almá...

FUX: Almája nemes!

STUX: Ugyan ne mondja... A sógorom kerje is tele van almával...

FUX (vörös a melegségtől): Értse meg, az asztalosok nem használják az almát!

STUX: Mi az, hogy nem használják? A sógorom szomszédja egy asztalos és mindig leszdi az ő fűről az almát...

A SZERKESZTŐ ASZTALÁRÓL

A YORKI ÉRSEK elnökletével egyházi konferenciát tartottak a protestáns felekezetek Edinburgban. A konferencia vendégei között megérkezett Heard amerikai metodista püspök is, aki azonban egyetlen szállodában sem kapott lakást, mert — néger. Végül is a yorki érsek hívta meg magához a néger püspököt vendégnek. Az edinburgi szállodák azzal védekeztek, hogy nem fogadhatták be a néger püspököt, mert akkor a többi amerikai vendég elköltözött volna.

NYITRA MEGYÉBEN letartóztattott a csendőrség egy Vnucsko Ilona nevű 25 éves földmives asszonyt, aki hamis százkoronásokat hozott forgalomba. A további nyomozás során megállapították, hogy a hamis százkoronások egész különös módon készültek. Vnucsko Ilona beismerte, hogy a bankjegyeket bámulatos precizitással saját maga rajzolta meg és vízfestékekkel festette ki. Az egyszerű földmivesasszony munkája annyira tökéletes volt, hogy ezeket a hamis bankjegyeket csak a legfigyelmesebb vizsgálat után lehetett megkülönböztetni az eredeti bankóktól. A csendőrkök nem is akarták eleinte hitelt adni az egyszerű, mindössze öt elemit végzett földmivesasszony állításának. Vnucsko Ilona erre leült az asztalhoz, elővette festékdobozát és alig egy órai munka után egy jól sikerült százkoronás került ki a kezei alól. A pénzhamisító asszonyt letartóztatták és átadták a bíróságnak.

A LEGNAGYOBB NYOMORBAN tengődik II. Sándor cár unokája, Bariatinsky Andrei herceg. Az Intransigant legutóbbi számában felhívással fordul olvasóihoz II. Sándor unokája érdekében, akit a lap egyik munkatársa fedezett fel a legnagyobb nyomorban egy kórházban, ahol előrehaladott tüdővérszél fekszik. Andrei herceg, aki 1902-ben született, unokája Dolgoruki Katalin nagyhercegnőnek, akivel II. Sándor cár 1880-ban morganatikus házasságot kötött.

A SZTRÁJK UJ FAJTÁJÁT találták fel Argentínában. Az argentinai vasutasok bejelentették, hogy az összes alkalmazottak egy hétig minden nap sztrájkolni fognak — de naponta csak öt percig. Így tehát egy héten keresztül a napnak ugyanabban az öt percében egész Argentínában meg fog állni a vasúti forgalom. A különös sztrájk előzménye egy elkeseredett bérharc, amelynek során a vasutasok béremelést követeltek, a vasúttársaságok azonban a követelés teljesítését megtagadták.

A SKÓTOK ugylátszik nemcsak takarékosak — de élelmesek is. Legutóbb az egyik aberdeeni lapban egy skót ember hirdetést tett közzé, amelyben négy shilling jutalmat ígért annak, aki a legnagyobb burgonyát beküldi neki. Az agyafúrt skót címére kosárszámra érkeztek a küldemények. Becsületes ember léte valóban ki is fizette a kitűzött négy shillinges díjat, — közben azonban több tonnányi súlyu burgonyára tett szert ugyszólván teljesen ingyen.

Jugoszlávia második legnagyobb épülete lesz a noviszádi bánsági palota

A Mária királyné uton levő 110 méter hosszú, 20 méter magas épület két év múlva készül el teljesen

Több mint egy évvel ezelőtt, 1936. augusztus 1-én kezdték meg a bánsági palota földmunkálatait. Azóta — a hat hétig tartó sztrájkot eltekintve — állandóan dolgoznak a munkások százai az épületen. Még a téli hónapokban is volt olyan munka, amelyet zavartalanul végezhettek, úgy, hogy ugyszólván nem is volt munkaszünet. Sokszor éjjel-nappal dolgoztak, csak hogy minél előbb elkészítsék Brassován tervező műépítész elgondolásai szerint épülő hatalmas bánsági palotát.

A Kraljica Mária uton már ott áll a száztiz méter hosszú és 20 méter magas épületkolosszus, amely Jugoszlávia második legnagyobb épülete lesz.

A dunabánsági báni palotánál csak a beográdi közlekedésügyi minisztérium épülete nagyobb. Illetve ennek csak köbtartalma nagyobb, viszont a noviszádi báni palotában sokkal több helyiség lesz, mint a közlekedésügyi minisztérium épületében. A nyers kőműves munkákkal már ugyszólván teljesen elkészültek.

A 110 méter hosszú és 20 méter magas épületet felemelték, most a többi munka folyik.

A palotát brácsi fehér félmárvánnyal fedik be, ami hétmillió dinárba fog kerülni. A márvány nagy része már itt van Noviszádon és a kőfaragó munkások erős iramban dolgoznak a márványtömbök kidolgozásán és elhelyezésén. Az alapsor nagyrészt már be is borították a márvánnyal.

A bánsági palotával egyidejűleg építik fel a bán palotáját is.

A nagy épületben a bánsági hivatalok lesznek, míg a báni palotában a bán lakásán kívül a báni tanács üléséire szolgáló nagyterem, klubhelyiségek és egyéb reprezentációs termek nyernek elhelyezést.

A nyers kőművesmunkák befejezése után kerül sorra a többi munka, amelyek elvégzésére már árlejtést is kiirtak. Az eddigi elgondolások szerint a bánsági, valamint

a báni palota is 1939-re fog teljesen elkészülni.

Mindannyian házasságra születünk

Miért nem megy mégse férjhez sok angol leány?

(London, szeptember). — Az angol nők kedélyállapotára egyre jobban ránehezedik az a tény, hogy Angliában a férjhezmenés egyre nehezebbé válik.

Hogyan lehetne mégis férjhezmenni?

Angol nők — fiatalok és nem egészen fiatalok egyénileg és csoportosan — egyre komolyabban foglalkoznak a problémával.

A nők magánügye minden esetben közügy. Ebben az esetben megkülönböztetés nélkül az angol lapok egyre gyakrabban boncolják különböző szempontokból a férjhezmenés nehéz kérdését.

A News Chronicle úgy véli szolgálni a nők érdekeit, hogy

bemutatja azokat a nőtipusokat, akiknek nem sikerült férjhezmenniük.

— Ime, nézzétek, ezeknek a nőknek saját hibájuknál fogva nem sikerült férjhezmenniük. Igyekeztek tehát nem ilyenek lenni és akkor esetleg ti lesztek azok a kiválasztottak, akik a nagy férjhiány ellenére is főkötő alá tudtok kerülni.

Itt adjuk annak a négy angol nőnek a portréját, akik az angol újságíró véleménye szerint saját hibájukból nem mentek férjhez.

1. TULFÉLÉNK ERZSÉBET

Az első Erzsébetnek hívják, Öregedő szülők egyetlen gyereke. Még csinos, bár a harmincas évek környékén fele már mögötte van. Remek háziasszony, nagyszerűen varr. Viktória korabeli modora van,

tulságosan félnék ahhoz, hogy

akár női, akár férfibarátokra tegyen szert.

Volt egy időszak Erzsébet életében, amikor rettenetesen vágyott arra, hogy gyereket dajkálhasson. — Ebben az időben már régen férjhezmentek kortársai, akik jobban értettek a férjvadászathoz.

Erzsébet nagyon nőietlennek találja, ha valaki nő léte nem viselkedik egészen tartózkodóan a férfiakkal szemben. Erzsébet meg van győződve arról, hogy természeténél fogva

a férfinak kell párja után kutatnia.

Fogalma sincs arról, hogy tiz eset közül kilencben a nő a kezdeményező. Tiz esetből kilencben a nő vádász a férfira és nem fordítva. — Egy-egy ügyes hízogó szóval, jól plasszírozott bókkal indítja meg a csatát.

Erzsébet sohasem tudná rászánni magát ilyesmire. Most pedig már különben is késő. Most már nem kezdhet el táncolni, nem iratkozhat be teniszklubba sem. Elég sötét kilátásai vannak Erzsébetnek a jövőre. Lassankint elhervad, elhalkul, évről-évre idegesebb lesz és a bankszámláján kívül egyetlen örömet tengerre nyíló szobájában lel. (Ahelyett, hogy férje lenne és gyerekei amint azt olyan nagyon szeretné).

2. TULOKOS NINA

Ime a második nő:

Ninának hívják. Eton-frizurát visel, elszánt feminista. A főiskolán mindig ő tette le a legjobb eredményt a vizsgát, maga mögött hagyva fiukollégáit.

Nőlegyek figyelmébe!

Szőrme, bunda átalakítást a legújabb divat szerint, legszolidabb kivitelben vállal **Nagy Antal** szűcsmeister, Noviszád Kr. Petra I. u. 3. az útvárban

Nagyon gyakran csodálkozik azon, hogy miért nem szeretik őt a férfiak?

Ninánál ott a baj, hogy nem elég okos. Nem elég okos ahhoz, hogy palástolja okosságát. Ha Nina néhe egy kicsit kihívó lenne fiutársaságban, a helyett, hogy folyton érvelne; ha kissé kedveskedni igyekezne, ahelyett, hogy fölényeskednék, ha egy kicsit meghatottabb lenne és következetlenebb halálos következetesége helyett — egész más lenne minden.

Mert a nőnek mindenekelőtt és mindenekelőtt szerelmi partner kell.

A férfit meg kell hogy lágyítsa a nő nőiessége.

Ninával azért van baj, mert Nina veselkedésével lerombolja a férfinak saját férfiasságába vetett rendíthetetlen hitét. Már pedig a férfi a legkritikább esetben választ olyan nőt magának, aki mellett nem játszhat »istent«.

3. ÖRÖKBAKFIS ÉVA

És — harmadiknak — itt van Éva, a kis gépirónó, aki a szerelmet filmekből és regényekből tanulta meg és aki olyan »lelki partner«-t keres, aki három filmszínész és négy regényhős legkiválóbb tulajdonságait egyesíti magában. Legfontosabb tulajdonsága azonban mindenesetre a legnagyobbfoku lyovagiasság legyen. Lovagiasság, udvariasság és szolgálhatkészség.

Éva szerelmi kérdésekben örök életére bakfis marad.

Sohasem fogja megtudni, hogy a házasság keretein belül a szerelem természetesen elveszti ragyogását és hogy minden ember tele van hibával.

4. KARRIER KAROLINA

Karolin a negyedik nő, akit az angol újságíró megismertett a nagy nyilvánossággal. Mint kishivatalnok kezdte egy magáncégnél, ma már irodafőnök. Gondolkodás nélkül dobja félre a házasság gondolatát karrierje kedvéért.

Ő nem is akar férjhezmenni.

Elérte, amire vágyott, annyi pénzt keres, hogy a legtöbb férfi boldog lenne, ha ekkora jövedelemre tehetne szert. Évente négyszer megy Párizsba és remek sportkocsija van. Negyvenéves, sohasem vetett számot magával az irányban, hogy vajjon érdemes volt-e így alakítani az életét vagy sem? Arról sem gondolkodott még, hogy hiányzik-e valami az életéből?

De azért nézzék csak meg Karolint, amint barátja bóbíjének ajándékot vesz egy gyermekruházatban.

Az angol újságíró e négy portré ismertetése után néhány szavas megjegyzést fűz csak cikke végére. Figyelmezteti a nőket, hogy miután mindannyian házasságra születünk, minden nő akkor cselekszik okosan, ha akkor megy férjhez, amikor tud.

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

Hölgyeim! Szép és sikkes kalapért jöjjenek a „KARMEN” szalonba Ar: szín és fazonra való tekintet nélkül **55** dinár
V. D. Pušić, Novisad, Kr. Petra II. 14 (Jevrejska)

Huszonkétévi távollét után kirgiz feleséggel és három leánnyal érkezett Budapestre egy hadifogoly

Budapestről jelentik: Aranygalléros vasutasok álltak körül tegnap a Nyugati-pályaudvaron egy fekete ruhás, napbarnított arcú, kisbajuszos embert, aki mellett cifrafejtűs, szalmaszínű asszony és három tarkaruhás leányka állt elfogódva. Molnár Gyula nyirbátori születésű

volt magyar hadifogoly érkezett meg orosz feleségével és három gyermekével 22 évi távollét után

és utazott vissza a falujába, ahonnan virágosan, pántlikásan kis katonaládájával bevonult a 9-es kassai honvédekhez és fogságba esett Galiciában 1915-ben.

A csitai fogolytáborból kerültem Uszka-Merajovszkba, kirgiz földre, ahol megnősültem — mondja a volt hadifogoly, — később Fronsa nevű középázsiai városban telepedtünk meg. Ott született ez a három leány...

A 16 éves Valéria, a 15 éves Zsuzsi és a bogárfeketeszemű, 10 éves Lina, akik csak oroszul beszélnek, most ragyogó arccal szürcsölik a pályaudvari vendéglő asztalánál az édes málnát.

MIBE KERÜL EGY PÁR SILÁNY CIPŐ?

Molnár Gyula elmondja, hogy már rég haza akart jönni. Most végre két éves küzdelem után meg tudta szerezni a hazautazáshoz szükséges papirokat a szovjethatóságoktól. Megmutatja a vasútjegyét. »USSR. State Travel Company« felírás a jegyfűzet rózsaszín kartonfedőlapján.

Moszkvától Budapestig 583 rubelbe került az utazás — mondja — s nehezen kuporgattuk össze a pénzt. — Mit csinált Szovjetországban?

— Afféle foltozóvarga voltam, — válaszolja — mert csak javítási munkák végzésére kaptam engedélyt. Új cipőket, csizmákat csak termelőszövetkezetek csinálhatnak. De azért, — tette hozzá mosolyogva — titokban elég új lábbelit készítettem én is.

— Mibe kerül Oroszországban a cipő?

— A férficipő 150, a női 130 rubel, de silány bőrből.

— És mit keres egy héten a munkás? — kérdeztük.

— Gyárban vagy műhelyben 80—90 rubelt. De csak a jó szakmunkások. Én megkerestem a heti 100 rubelt, de sokat kellett érte dolgoznom. Évente a foltozási munkákra szóló engedélyemért 456 rubelt adót kellett fizetnem az államnak.

TI BOLDOGOK VAGYTOK...

Molnár Gyula elmondja, hogy a »sarló és kalapács« országában mindenki abban reménykedik, hogy

rövidesen kitér a háború és ak-

kor megszabadulhatnak a vörös járomtól.

— Meglesz a széles tömegek által áhitott változás.

— Augusztus 5-én, amikor felszálltunk a moszkvai pályaudvaron — folytatja — könnyes szemmel bucsuzott tőlünk több »továris«, ahogy Oroszországban egymást szólongatják az emberek.

— Ti boldogok vagytok, — mondták suttogva, hogy meg ne hallja valamelyik mindenütt ott leselkedő rendőrügynök — mert ti a szabadság földjére utaztok...

Néhány vörösoroszországi filmkocka a volt hadifogoly elbeszéléséből: Oroszországban minden a hadseregért történik. Az állam erre fordítja egész pénzügyi erejét. A legtöbb gyár a hadseregnek dolgozik. A kommunista-párt tagjaiból áll a közigazgatás tisztviselőtábor. A rendőrügynökök mindenütt ott vannak.

Ők gondoskodnak arról, hogy temetői csend legyen a hatalmas birodalomban.

A tisztviselőket elég jól fizetik. Ezért a munkások legnagyobb része állami, vagy ezzel egyértelmű szövetkezeti, üzemi tisztviselő akar lenni.

— Moszkvában — mondja Molnár — elutazásunk napján is sokhelyütt láttunk nagy falitáblákat: »Építőmunkára téglahordók, földmunkások felvételnek!«

— Az ilyen munkákra, — tette hozzá — csak a legelkeseredettebb emberek vállalkoznak, mert napi 3—4 rubelért, ami száraz kenyérré és teára is alig elég, állati munkát kell végezniök.

FÉLMEZTELEN PARASZTOK — LAKKCSIZMÁS TISZTEK

Mutatja a ruháját. Pókhálóserűen silány. 400 rubelt fizetett érte.

— Három évig spóroltam rá a pénzt — mondja. Nálunk 30 pengőért külön ruhát lehet kapni.

A vörös »szovjetparadicsomban« 40—50 rubel egy munkásing,

de olyan hitvány minőségű, amelyent Magyarországon a koldus sem akasztana szívesen magára. Ilyenben érkezett Molnár is. Szinte lesír a testéről, pedig majd egy heti kezesetéből vette.

— Milyenek az élelmiszerek Moszkvában? — kérdezzük.

— A kenyér kilója 2 rubel. Egy csirke 10—15 rubel. Marhahús 18 rubel. Egy kiló zsir 24 rubel. De zsir nincs mindig és az élelmiszerekért, melyeket jegyre adnak ki, sorakozni kell.

Elmondta még a hadifogoly, hogy a parasztnak van a legnehezebb sorsuk Vörösoroszországban.

Ugy néznek ki, mint nálunk a madárijesztők.

Félmeztelenül, mezitláb tengődnek,

csak éppen hogy a hasukba kerül valami. Téli időben zsákdarabokba, szalmába csavarja be lábát a szocializált birtokokon a föld népe.

— Csak a lakkcsizmás szovjet-tiszteknek és a komiszároknak, rendőröknek van jó dolguk Orosz-

országban, hitvány élet van ott, kérem, — mondja bucsuzól Molnár és nevetőszemű, boldog gyermekeivel s a Kirgiz-pusztáról hozott feleségével beszáll a debreceni vonatba.

Huszonkét év után megy haza, Nyirbátorba...

HIREK

— **Halálozás.** Kikindáról jelentik: Az egész város osztatlan részvéte és mélyesége gyászra mélyítették el Nadaski Iván, váratlanul elhunyt nyug. igazgató tanítót. Nadaski, akit példátlanul lelkiismeretes, hosszú éveken át tartó szakadatlan munkája folytán általános tisztelet és közbecsülés környezett, egyike volt Kikinda város közsérmert és közszeretében álló egyéniségeinek, életének 50. évében hunyt el.

— **Kitünően sikerült a szvilojevói Önkéntes Tűzoltó Testület jubiláris ünnepsége.** A szvilojevói Önkéntes Tűzoltó Testület most ünnepelte fenállásának 30 éves jubileumát, amelyen az Apatini tűzoltókerületből mintegy 300 tűzoltó vett részt. Istentisztelet után a szent Flórián szobor előtt Delin Frigyes, az apatini kerület parancsnoka kiosztotta a tűzoltó szövetség által adományozott kitünteléseket. A szvilojevói csapatból ezüst érdemkereszttel Nikolics Martin és Lincz Adám tűzoltó tiszteket tüntették ki. — A diszközgyűlésen Manojloviics Bogdán Szvilojevó jegyzője üdvözölte államnyelven a jubiláló egyesületet és méltatta a nap jelentőségét, utána Nikolics Martin felolvasta a testület történetét a fenállástól a mai napig, majd Resch Mihály parancsnok szép beszédben magyar nyelven méltatta a nap jelentőségét, utána Zaklanovics Járasi főszolgabíró tartott rövid beszédet. Délután 3 órai kezdettel a növendék csapatok versenyt rendeztek, amelyen 7 csapat vett részt, minden csapat emlékeresletet kapott.

— **Nagy tűz Uzunovicseván.** Balázs Imre uzunovicsevói gazdálkodó tanyáján kigyulladt a kazalban összehordott nagymennyiségű szalma és pelyva. Ifj. Oroszi János tűzoltóparancsnok vezényletével azonnal kivonult a tűzoltóság és bár minden lehetőséget elkövettek, a kazalt nem sikerült megmenteni. A kár 4000 dinár. Valószínű, hogy gyermekek játékból gyújtották meg a nagykazal szalmát. A vizsgálat megindult.

— **Doroszlóvi hírek.** Régi kívánsága teljesül szeptember 18-án Doroszló lakosságának. Ezen a napon gyulnak ki először a doroszlóvi villanylámpák. — A doroszlóvi Gyöngyösbokréta a Falcione-serleget szeptember 19-én délután avatja fel ünepeles keretek között. — Az önkéntes tűzoltótestület gyermekcsapata Szvilojevón értékes díjat nyert. — A doroszlóvi ifjuság szeptember 8-án kitünően sikerült szüreti mulatságot rendezett.

— **Maliigysói hírek.** Gaics Lázár 67 éves igyosi lakos istállójában felakasztotta magát. — Raffay Lajos gazda moli uti tanyáján ifj. Urbán Pál béres, aki az istállóban aludt, azt álmódta, hogy a lovak összeverekedtek. Erre álmában felkelt és anélkül, hogy felébredt volna, a lovak közé ment. A lovak megijedtek a támoigó alaktól és összevissza rugták. Ifj. Urbán csak erre ébredt fel, de akkorra már súlyos sérüléseket szenvedett, úgy, hogy kórházba kellett szállítani.

— **szentai hírek.** Vujics Száva városelnök 20 napi fegyvergyakorlatra vonult be a ezubotical lövészredhez. Borgyoski Dragutin városi alelnök helyettesíti. — Kirjákovics Branisláv főszámvevő hat hetj szabadságra ment. — A városi kórházi orvosai állásra dr. Szabados Éva vrbázi orvosnő adta be pályázatát. A pályázat határideje e hó 14-én jár le. — Pájics II. Pájót, a szentai AK jóképességű játékosát Bogaticsra neveztek ki adóhivatali tisztviselővé. — A báni hatóság jóváhagyta a báni általános-illetékre vonatkozó megegyezést, amit a szentai vendéglősök egymás között kötöttek. Az esedékes általános összeget minden hónapban elsőjéttől ötödikéig kötelesek befizetni a vendéglősök. — A város felelőbészét jelentette be a közigazgatási bírósági határozat ellen, amely Cetina Zsárkó volt városelnök fizetését állapította meg.

— **Kanizsai hírek.** Kanizsán több panasz hangzott el arra vonatkozólag, hogy egyes tanítók arra igyekeztek rábeszélni a magyar szülőket, hogy gyermekeiket ne magyar tagozatba irassák. Akiket ilyen sérelem ért, azok sérelmeiket lehetőleg írásban terjesszék fel Piperszki Ljubomir szentai tanfelügyelőhöz, aki a panaszokat azonnal orvosolja. A magyar szülőknek teljes joguk van a gyermekeiknek magyar tagozatba való iratására. — Augusztusban Kanizsán 37 születés, 29 halálozás és 24 házasságkötés történt. — A tőkekamatadókiivetést az adóhivatalban 8 napos közzemlére tették. — A rendőrség szeptember 15-től kezdve szigoruan ellenőrzi, hogy mindenki eleget tett-e lakásbejelentési kötelezettségének. — A katonai-ügyosztály felhívja mindazon 1918 évben vidéken — tehát nem Sztarakanizsán — született, de szüleikkel állandóan Sztarakanizsán tartózkodó ifjakat, hogy azonnal jelentkezzenek a katonai-ügyosztály 36-os számú szobájában. — A város gazdasági ügyosztálya mindenkor a helyszínen a következő árveréseket tartja: szeptember 14-én reggel 8 órakor az 1937 38 gazdasági évre kiadják a martonosi határnál elterülő ugynevezett tanító földeket. Ugyanaznap délelőtt 10 órakor a Csárdánál fekvő tanító földeket. — Szeptember 17-én, reggel 8 órakor kiadják a töltés mellett elhuzódó, — ugynevezett — szalagföldröket. Szeptember 18-án reggel 8 órakor kiadásra kerül a nadrljáni töltés mellett elhuzódó — szalagföld.

— **Megszűnt a szentai asztalosmunkások sztrájkja.** Szentáról jelentik: Az asztalosmunkások kéthetes sztrájk után megegyeztek a munkaadókkal. A megegyezés értelmében a munkások fél óráról óránként javítást kapnak. A munkahét 52 órából áll a megegyezés értelmében. — A cipészipari munkások sztrájkja tovább tart. A szabó ipari munkások és munkaadók között most folynak a tárgyalások a kollektív szerződésre vonatkozólag. Ha a tárgyalások nem vezetnek eredményre, a szabómunkások is sztrájkba lépnek. Hasonló az eset az építő ipari munkásoknál is.

— Urbászi hírek. A héten ismét veszettkutya garázdálkodott s a rendőrség kiirtotta Schiffler Frigyes Pasics uccai gazdálkodó veszett kutyáját, melyet néhány héttel ezelőtt kőborkutya marhatott meg s most kitért rajta a veszettség. A rendőrség felhívja a lakosságot, hogy tartsa szemmel főleg azokat a kutyákat, melyek a Pasics uccában vannak s a gyanús állatokat vagy írta ki, vagy pedig adják át három havi elszigetelésre saját költségükre a gyepmesternek. — A kulai Ipartestület műkedvelő-gárdájával tárgyalások folynak, hogy a már három ízben elhalasztott »Mit susog a fehér akác« című operettelőadást október 2-án tartásuk meg. — A gimnázium négyosztályu szerb és négyosztályu német tagozatára ezideig mintegy 170 tanuló iratkozott be. Miután a pótbekirakozás határideje szeptember 20-án jár le, remény van arra, hogy a tanulók létszáma elérje a kétszázat. Egyébként a pótvizsgák eredményei alapján megállapítást nyert, hogy az ország összes gimnáziumai közül a urbászi gimnázium tanulmányi eredményei voltak a legjobbak az elmúlt tanévben, miután a bukási százalék mindössze 15 százalék volt. A gimnáziumi oktatás szeptember 10-én kezdődött. — A község előjárósága a betépiac alkalmával meglepetésszerűen szemmel kísérte a gyümölcs piac kofáinak mérését. Blum Frigyes községi előjárónak ugyanis feltűnt, hogy a kofák a mérésnél nem varják be, amíg a mérlegnyelv nyugvópontjára jut. Tizenegy esetben az egyik közelj üzletben utánmérést eszközölt és csupán egyetlen mérés bizonyult helyesnek, míg a többi esetben 8—20 deka hiány mutatkozott. A helytelenül mért kofák ellen eljárás indul. — Kinos incidens történt az Ipartestületben. Schneider Adalbert sztarivbászi fiatalember táncra kérte fel Freund Jánosnak, a »Domatyac olajgyár tisztviselőjének a lányát. A tánc után a lány patánszkodott apjának a táncosára. Az apa felelősségre akarta vonni a fiatalembert, aki azonban sietve elhagyta a termet. A felindult Freund izgatottan sietett a távozó Schneider után, aki egérutat nyerhetett, mert Freund megbottott az egyik székben és időt vesztett. Mire az uccára ért, már megszerte járt Schneider, aki után a lány becsületét védő apa golyót mészertett revolveréből, a lövedék azonban nem talált.

— A testnevelés nemcsak menetelésből áll! Von Psehhammer und Ostent borsodalmi sportvezér legutóbb kiadványt tett közzé, amelyben figyelmezteti az ifjúságot csoportvezetőkre, hogy az ifjúság testi kiképzésének nem szabad csupán az elsősorban menetelésből állnia. Sokkal nagyobb súlyt kell fektetni arra, hogy a gyermekek lehetőleg természetes környezetben növekedjenek fel s lehetőleg eszükenteni kell az olyan városi teret számát, ahol a »gyepes lópat tölcs«.

SZOMJUSÁG

— Nem iszik maga tulsok pálinkát napjában?
— Tudja, doktor ur, az ugy van, ha reggel felébredék, átkozott szomjúságot érzek, akkor megiszok egy pohárral és egészen új embernek érzem magamat.
— És aztán?
— És aztán az az új ember érez átkozott szomjúságot.

Miért nem válik ez a férj?

George White banktisztviselő ellen, mint Londonból írják, a felesége válopert indított. A bíróság előtt a férj felolvasta a naplóját, amelyben pontosan feljegyezte mindig felesége minden bűnét.

Kiderült a naplóból többek között, hogy az asszony estenként egyedül ment el hazulról és hajnali két-három óra tájban tért haza. Ha férje ilyenkor megjegyzést is mert tenni, a legkülönbözőbb tárgyakat vágta fejéhez.

A bíró megállapította, hogy a házaspár egy élt, mint a kutya és a macska. Megkérdezte a férjet, hogy hajlandó-e beleegyezni a válásba és kilátásba helyezte, hogy mindössze heti 10 shilling tartásdíjat ítélne meg az asszony javára. Általános meglepetésre a banktisztviselő kijelentette, hogy nem gondol a válásra. A bíró erre sóhajtvá elutasította az asszony válási keresetét, azonban megjegyezte:

— Ég tudja, miért akarja ez a férj megtartani a feleségét? Én nagyon jó üzletnek tartanám, ha heti 10 silinges tartásdíj fejében megszabadulhatnék egy ilyen asszonytól.

Soha

nem érezte e sorok írója annak a közmondásnak igazságát, hogy »aki nem tud arabulul, ne beszéljen arabulul« mint e napokban, amikor a mintegy tízezerrel ezelőtt alapított »Auto-Elektra K. D.« cég tulajdonosa azzal a patánszal fogta meg az utcán:

— Nézze kérem, itt állok egy olyan speciálisan berendezett üzlettel és üzemmél, amelynek még egy almás az országban, amelynek az a hivatása, hogy mindennapi szükségletet elégítson ki és az üzletem még sem megy.

Ha kétértelmű is volna ebben az állításban, kétértelmű nem szabad, amíg az ember a dolgok valódi állása felől tényleg személyesen tájékozódva, meg kell tehát néznie ezt az üzletet. A gondolatot már nem követte és bár az üzletet tehát megtekinttem, beszélni a látványról, szígyen ide, szígyen oda még tudok. A cégfőnök, aki tanulmányait és képzettségét a stuttgari Bosch, a solothurni (Schweitz) »S. Hüfilla« és Dusseldorf-nél Párizsban szerzte, előhasonon mozdult a számomra kiismerhetetlen kábelhálózatok közt, kikapcsolhatóságú kompaktulát, kompaktulát, társ magnetrizáló, demagnetizáló, akkumulátorral gépeket mutatott, elektromos forrással gépet, speciális fűtőművet esztendőpadokat, és ki győző. El tudná felsorolni a gépek sokféleségét és rendelkezését, amelyek munkára várnak soraköznek ebben az üzletben. Egy bizonyos ha az egészről nem is sokat értem, annál hátkus szemmel is megállapítottam, hogy itt egy szígyenletesen berendezett üzlet áll mind azoknak rendelkezésére, akiknek csak valamiképp közik a lehet a villanyossághoz, de talán még a berendezésnél is többet ér az a szakértelem, amelyet a cégfőnök nyugodt és folyvos bemutatása tanúsított. A céget igazán jó szívvel ajánlhatjuk minden érdeklődő figyelmébe.

— **TEMERINI HIREK.** Gíróz János borbély tuzifalrakásnál segédkezett és eközben elvesszte a pénztárcáját, amelyben 1200 dinár készpénz volt. Az esetet jelentette a rendőrségnek. Apénzi még nem találták meg. — A községi előjáróság elrendelte, hogy azok a telepések, akik Temerinben agrárfieldet kaptak, de pótdadójukat még nem fizették ki, addig nem vethetik el az idej kukorica-termést, amíg a pótdadót ki nem fizetik. A temerini lakosságot felhívták arra, hogy a telepésektől addig ne birtokosok földet, amíg meg nem győződtek, hogy a pótdadót kifizették, mert ha a pótdadót nem fizetik ki, akkor a termést befoglalják. — Jován Lukács hosszúszkimóv illatóságn állásában kertész éjszaka a nyitvahagyott ablakon keresztül bemászott Vestica Vladimír tanító lakásába és nagyobb mennyiségű ruhásműt összezsúrolva el akart menekülni. Ekkor tért haza szígyenabban a házban lakó Szigles Iván vasuti pályafelügyelő, aki a tolvajt észreverte és rövid küzdelem után elfogta. A tolvajt átadták a rendőrségnek. — Szrdles Váza temerini mérnököt a Szent Száva rend negyedik osztályával tüntették ki.

— 28 nap alatt a Föld körül — 90.000 dinárért. Az egész világot behálózó repülővonalak sorából ma már csak a Manila-Hongkongi szakasz hiányzik. Amerikai jelentések szerint a Panamerican Airways és a kínai kormány között folytatott ez irányú megbeszélések most szintén lezárás előtt állnak, úgyhogy valószínűleg még ez évben megnyílik az első világméretű teljes repülővonal Beogradból kiindulva, Frankfurton, Buenos Ayresen, San Franciscón, Hongkongon és Athénen átrepülve, míg 28 napra lesz a túrlátának szükségére, ki kerék 90.000 dinárért minden fedezhet majd nemcsak összes utazóit, hanem teljes ellátását, szállását, sőt kisebb kényelmét is. Világméretű utazás egyetlen négyhetes nyári vakáció alatt. — ez még Verne Gyula legmerészebb álmait is felülmúlja!

— **Megnövekedett a német kereskedelmi flotta.** A német kereskedelmi flotta a világválság éveit óta most először tüntet fel nagyobbarányú növekedést. A német birodalmi statisztikai hivatal közleménye szerint ez év elején a kereskedelmi hajók száma már 3579 volt és ez a hajópark 3.9 millió tonnatartalmat képvisel. Az elmúlt esztendőben igen élénk tempóban építették a hajókat és összesen 151 új hajót bocsátottak vízre, körülbelül 250.000 tonnatartalommal. A német kereskedelmi flotta ezzel a békebeli nagyságának háromnegyed részét már elérte.

— **Egyetlen egy asszony szolgál a brit légiflottában.** Londonból jelentik: A brit Royal Air Force névsorában egyetlen női név szerepel: Mrs. Alice Wittingham. Tévedés volna azt hinni, hogy a hölgy pilóta, nem. — Mrs. Wittingham a RAF tisztí étkezéjének szakácsnője. Igaz, hogy kalandos multu szakácsnője. Férje vakmerő expedíciókon vett részt, az asszony is elkísérte és bejárta vele az egész világot. Mr. Wittingham a délamerikai »zöld pokolban«, a Gran Chacóban pusztult el. Az özvegy nemcsak összeköttetései, hanem pompás konyhája révén jutott az angol légiflotta tisztí étkezéjének élére.

— **Az ambiciózus professzor indiántérzse.** Az amerikai Adalana egyetemen egyik tanára kinos hölgybe keveredett. A professzor hirtelre vágyott mindenórón s könyvet írt a délamerikai gudo-indiántérzsről. Részletesen leírta a rézbőrűek szokásait, nyevét, szertartásait, éreméjait. A könyv megérdemelt nagy sikert aratott s a szerző egy csapásra híressé vált. Rendkívüli szígyenét kellett azonban, amikor más délamerikai indián-szakértők kötelkedni kezdtek és utánanyomoztak a professzor adatainak: kiderült, hogy ilyen gudo-térzs egyáltalán nem létezik. Nines. Nem is volt soha. A könyv az első soritól az utolsóig — hazugság. A botrány óriási.

Megnyitották az első országos lókiállítását

Nagy érdeklődés mellett nyitották meg tegnap délelőtt tíz órakor az első jugoszláviai országos lókiállítását. A rendező bizottság nevében Novákovic segédminiszter üdvözölte dr. Sziankovics Radenkó régensét és a megjelent előkezőseket, majd hangoztatta a lótenyésztés nagy fontosságát a jugoszláviai mezőgazdaságban.

Sziankovics Szvetozár földművelési miniszter tartotta ezután beszédét, amelyben hangoztatta, hogy a jugoszláviai földművelés strukturájára való tekintettel igen nagy jelentőséggel bír a lótenyésztés. A földművelési minisztérium ismeri ennek fontosságát és ezért mindent megtesz a lótenyésztés fejlesztése érdekében. Jugoszláviaiban ma 1.200.000 ló van, ami aránylag nem nagy szám, tekintetbe kell azonban venni azt is, hogy az ország többi részén a földművelés nem olyan erős még, hogy nagyobb arányban foglalkozhatna a lótenyésztéssel. Ezt a kiállítás is azért rendezték, hogy a lótenyésztés fejlesztésének szolgáljanak és ebben a reményben nyitja meg a kiállítás is.

A megnyitás után a díjazott lovakat elővezették a régens, a miniszter és az előkelőségek előtt.

SZINHÁZ

— **Megkezdődött az őszi szezon a szombori városi színházban.** Még szeptember elején Szomborba érkeztek a Pavle régenshercegről elnevezett színtársulat tagjai, akik megkezdik munkájukat és szorgalmasan dolgoztak és elkészültek az 1937-38-as szezonra. A színtársulat élén dr. Malotin Márkó igazgató áll, aki nem pusztán véleményesül választotta Szombort munkabérlőül. Szombor a régi ismert kulturális hely erre elsősorban igényt tart, mert már évek óta nem volt valamire való színészgárda a városban, pedig Szombor intelligens lakossága az érdeklődő és a szeretet, amellyel a város és hatósága minden alkalommal magáéva vette a színház ügyét, ezt megérdemelte volna. Különösen áll ez a jelen esetben, amikor a város vezetősége dr. Tapavica Szima városelnök indítványára, — aki színtalanszor adta tanácsát a kultúra és művészetek iránti szeretetének — az annyira elhanyagolt városi színházat teljesen újonnan átalakította és helyrehozatta. A színtársulat esztendőnkön megkezdte rendes működését Nusic, Pranszlav nagysikerű vígjátékát a »Dr.« mutatták be. A darabot telt ház nézte végig s az előadás erkölcsileg és anyagilag teljes sikert aratott, amiben nagy része van a darab rendezőjének Tanhoffer Tomiszlávnak is. A társulat 19 női és 35 férfi tagból áll s a szezon folyamán itt szerepelnek a noviszádi nemzeti színház tagjai is. Társrendezőik még Veresegasi Alex és Delak Ferdo, diszletozó Szerbán Milenko, dramaturg Vasilyevics Zsarkó. Az előadások kedden, esztendőnkön, szombaton és vasárnap lesznek. Szombaton színe került Axel Nielsen »Kontusovkájá«, vasárnap ismét Nusic: »Dr.«-át adták elő kiállítás-repószásban.

SKÓT APA ÉS FIA

A skót fiu hosszu utra indul Amerikába. Az öreg skót apai tanácsokkal látja el a bucsuzásnál fiát.
— Menj, fiam, Isten hírével és írjál hetenként apádnak, hogy megyszorod.
— Apám, nem fog az nagyon sokba kerülni?
— Nem, gyermekem, küldd csak el bélyeg nélkül a leveleidet, én majd megtagadom az átvételt, de mégis tudni fogom, hogy élsz.

SPORT

Ferencváros—Lazio 4:2 (1:1)

KÖZÉPEURÓPAI KUPADÖNTŐ

A budapesti Üllői-uti pályán 25.000 néző előtt tartották meg a középeurópai kupadöntő első mérkőzését a Lazio és a Ferencváros. Fél négy órakor kezdődött a mérkőzés. A közönség lelkesen ünnepelte a pályára lépő olaszokat, majd hangosan biztatta a zöld-fehéreket. A két csapat felállítása a következő:

Ferencváros: Háda — Tátrai, Korányi — Magda, Polgár, Székely — Tancos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

Lazio: Blason — Zacconi, Monza — Baldo, Viani, Milano — Busani, Marchini, Piola, Cameleza, Costa.

A mérkőzést olasz kezdéssel indul, de csakhamar a Ferencváros veszi át a kezdeményezést és sorozatos támadásokat visz az olasz kapu felé, de gólt nem tud elérni. Több sarokrugás is esik, míg Toldinak sikerül a 22. percben belőni az első félidő első gólját. A vezetést azonban nem tart sokáig, mert az olasz Busani a 26. percben kiegyenlít. Az első félidő további folyamán változatos és élénk játék folyik, de egyik csapat sem tud eredményt elérni, bár a Ferencváros a többet támadó fél, de a gyors és minden labdára rámenő olaszok nemcsak a védekezésben, hanem a támadásban is nagyszerűek.

A második félidő is erős játékkal indul. A Ferencváros sorozatos támadásai után a 7. percben Tancos Sárosihoz juttatja a labdát, aki azt védhetetlenül a hálóba lövi (2:1). Néhány percel később Sárosi ismét rohan a labdával, be is lövi a hálóba, de a bíró a gólt nem adja meg, mert lesállást látott. A közönség emiatt heves tüntetést rendez a bíró ellen és percekig füttyöl, még akkor is, amikor a játékosok már folytatják a mérkőzést. A 15. percben Tátrait a tizenhatoson belül gáncsolják. A megítélt tizenegyes Sárosi lövi és ezzel megszerzi a Ferencváros harmadik gólját is (3:1). Az olaszokat azonban nem bántja a két gólos hátrány, változatlan erővel támadnak és amikor Magda súlyos hibát követ el, Piola a 20. percben Háda kapujába juttatja a bőrt (3:2). A Ferencváros ismét támad és Toldi már közvetlenül a kapu előtt áll, amikor hátulról fellökik. A bíró tizenegyeset ítél, ami ellen az olasz játékosok tiltakoznak, de a csehszlovák Kriszt játékvezető nem engedi magát befolyásolni és Sárosi a második félidő 29. percében belővi a Ferencváros negyedik gólját (4:2).

Az olasz játékosok a második tizenegyes után nagyon idegesek, közben az eső is megered, úgy, hogy néhány percig sokat veszít a

játék szépségéből. Piola néhány veszélyes helyzetet teremt a Fe-

rencváros kapuja előtt, de Háda mindent tisztáz. A 35. percben Sárosi tisztán áll a kapu előtt, de lövése háló felett jut ki a pályáról.

Az olaszok most irtózatossá érő finisbe kezdenek. Izgalmas pillanatok következnek és a ferencvárosi kapu percekig van nagy veszélyben, de Háda pompásan dolgozik, amiben nagy segítségére van a védelem is. A mérkőzés végén a Feidegeit. A mérkőzés végén a Ferencváros egészen beszorult, de a sorozatos olasz támadások után mégis felszabadítják kapujukat, újabb eredményt azonban nem tudnak elérni a zöldfehérek és így a mérkőzés 4:2 arányban végződik.

A favoritok győztek a tegnapi noviszádi mérközéseken

NAK—Makkabi 6:2 (4:2)

A NAK és Makkabi mérkőzését nagy érdeklődéssel tekintették a két csapat hívei. A Makkabi játékosai be akarták igazolni, hogy megérdemelten maradtak benn az első osztályban, az atléták viszont tavalyi balszerencés mérközéseik után az idén nagyobb kilátásokkal akartak indulni a bajnoki idényben.

A játék szítáló esőben, meglehetősen esős pályán folyt le, ami sok tekintetben a játék szépségének rovására ment. A NAK csatárai azonban ennek ellenére is jól állottak meg a sárat és lendületes, ötletes támadásaikat mindig eredménnyel fejezték be, úgy, hogy sikerült hat gólt juttatniuk a Makkabi hálójába, amivel szemben csak kettőt kaptak.

A Makkabi nagy tempóval kezdte a mérkőzést és az első husz percben az volt a látszat, hogy a Makkabi hagyja el győztesként a pályát. Mégis a NAK érte el a vezető gólt és pedig Vitéz öngóljából. Erre nagy elkéseredés vett erőt a Makkabin, belefelelték a játékba és Schossberger két góljával megszerzi a vezetést.

A NAK most komolyabban veszi a játékot, Tomesányi, Kovács, Tomesányi góljaival félidőig 4:2 arányban vezet.

A második félidőben a Makkabi előlőtte puskaporát és néhány lerohanástól eltekintve a NAK uralja a mezőnyt. Kovács és Bódy még két gólt lönek és ezzel beállítják a 6:2-es végeredményt.

Vojvodina—Szloga 8:0 (4:0)

A palánkai Szloga első szereplése a noviszádi első osztályban nem járt sikerrel, mert több tartalékkal állottak ki a csuszós pályán, amely nem felelt meg nekik. A Vojvodina minden megerőteltés nélkül érte el a

nyolc gólt, amelyek közül Pekics hármat, Zagorac kettőt egyet Welker, egyet Gyurics lött, egy pedig öngól volt.

MITROVICA: Gragyanszki—Mácsva 3:1 (1:1).

A szuboticali alszövetség vidéki bajnoksága

SZOMBOR:

Szombori Sport—Gragyanszki 1:1 (0:1).

VRBASZ:

VSC—JAK 4:1 (1:0).

Tri Zvezde—Dulcisz 4:3 (2:1).

A mérkőzés első gólját az apatiniaiak a 8. percben érik el Krtolica révén. A 12. percben Longávert a 20. percben pedig Gréticset állítja ki Mészáros bíró a Dulciszból mert tiszteletlenül viselkedtek vele szemben, úgy, hogy a cukorgyári csapat most csak kilenc emberrel játszott. A 30. percben az apatiniaiak újabb gólt érnek el, amire két percre rá góllal válaszolt a Dulcisz. A II. félidőben a Tri Zvezde minden góljára góllal válaszolt Dulcisz s a mérkőzés már 3:3 arányban állott, amikor a

Tri Zvezde egy lefutás után megszerzte a győztes gólt.

Szlávia—Szand 4:1 (4:1)

Kozomara bíráskodása mellett a jobb Szlávia megérdemelten nyerte meg a játékot amelynek különben is favoritja volt.

Bácska—Zrinjszki 7:0 (5:0)

A Bácska csatársora nagyon ügyesen használta ki a gólhelyzeteket és ennek köszönheti szép győzelmét. A Bácska tehnikájával szemben a Zrinjszki lelkesedése nem tudott eredményt elérni.

ZsAK—SZMTC 3:0 (1:0)

A Bácska pályán mérkőzött a két csapat. A ZsAK csak tíz emberrel játszott de ennek ellenére is jobb volt és megérdemelten győzött. A gólokat Siflis, Balázs és Bogesics lőtték.

A petrovgrádi alszövetség első bajnoki mérkőzései

A petrovgrádi alszövetség területén tegnap kezdődtek meg a bajnoki mérközések. Petrovgrádon a Schwaebische a Vojvodina ellen 2:0 (1:0) arányú győzelmet aratott. A két csapat nivótlan mérkőzést játszott, amelyet a szerencsésebb nyert meg.

A Borac—Rádnicski mérkőzés 3:2 (2:1) arányban végződött. Egyenlő erejű ellenfelek küzdelme volt, amit a Rádnicski csak egy tulszigoruan megítélt tizenegyes következtében vesztett el.

LIGAEREDMÉNYEK

BEOGRAD: BSK—Jugoszlávia 3:0 (3:0).

ZAGREB: Hask—Gragyanszki 2:2 (2:1).

LJUBLJANA: Ljubljana S. K.—szarajevói Szlávia 2:1.

SZPLIT: Hajduk—Konkordija 4:2 (1:2). Liga mérkőzés.

Noviszádi másodosztályú eredmény:

ZsSK—Textil 2:2.

BEOCSIN: Cement—Sztrazsilovó 12:0 (5:0).

A JEDINSZTVO ELSŐ GYŐZELME A LIGAMÉRKÖZÉSEK SORÁN

Szombaton délután Beográdban a Jedinsztvo és BASZK tartottak ligamérkőzést. A Jedinsztvo szép és eredményes játékot mutatott és sikerült is neki 1:0 (0:0) arányban legyőzni a BASZK együttesét.

Magyarországi szombati eredmények. A szombaton megtartott magyar bajnoki mérkőzések a következő eredményekkel végződtek: Ujpest—Elektromos 5:0, Nemzeti—Szurketaxi 3:2, Törekvés—Szeged 5:1. — A Hungária és bukaresti Vénus közötti nemzetközi mérkőzést 2:2 eldöntetlen félidő után nagynehezen 5:3 arányban nyerte meg a Hungária csapata, amelynek játéka senkit sem elégitett ki.

FILM

— Az idény legnagyobb sikert elért filmje az Uránia moziban. A noviszádi Uránia mozi szerdától kezdve vetíti Van der Velde világhírű „A tökéletes házasság” című regénye nyomán készült filmet. „A tökéletes házasság” érte el az idén a legnagyobb sikert Zagrebban és Beográdban és mindkét városban, upen úgy, mint mindenütt, ahol forgatták, hetekig zsufolt házak nézték végig ezt a lebilincselő filmet.

A legfurcsább filmszerződés. New-yorkból jelentik: Samuel Goldwyn most írta alá azt a szerződést, amely Ben Hechtet a világ legjobban fizetett filmírójává teszi. Samuel Goldwyn évi 260.000 dollárt fizet az Európa pában jóformán teljesen ismeretlen fiatal filmírónak. A szerződés több esztendőre szól. Ben Hecht és Charles MacArthur olyan jókedvű semmibevevéssel nézték le a pénzembereket és a filmdíktátorokat, hogy elkeresztelték őket »a hollywoodi rossz fiuknak». Ben Hecht például az előző szerződésében külön kikötötte, hogy Samuel Goldwynnak nem szabad hozzá beszélnie. Ezt a szakaszt azért vették fel Ben Hecht a szerződésben, mert egy scenáriuma körül úgy összeveszett Samuel Goldwynnal, hogy az egész stúdióban megállt a munka. A hatalmas filmvezér először tréfának vette a dolgot, de Hecht mindaddig nem írta alá a szerződést, míg ezt a szakaszt nem vették bele. Ugy Ben Hecht, mint Charles MacArthur ujságíró volt, ugyanannál a csikágói lapnál voltak riporterek és együtt írták első filmjeiket, amelyek nyomban bombasikernek bizonyultak, Hecht különben már ennél is nagyobb fizetést kapott, azonban nem egész esztendőre. Legutóbb David O. Selzmick egyetlen hétre 6500 dollárt fizetett neki.

URANIA KINO Előadások: köznapokon 5, 7-15 és 9-15 órákor
vasszombat 3, 5, 7, 15 és 9-15

Csak 2 napig! Csak 2 napig!

Szentivánéji álom

Shakespeare halhatatlan mesejátéka filmen
Rendező: MAX REINHARDT

HÖZGAZDASÁG

Az idén júliusban minden drágább volt, mint az elmúlt négy év alatt bármikor

Rekordszámok a július havi gazdasági és pénzügyi statisztikában — Az állampapírok értékeinek emelkedése — Mással milliárdal emelkedett a bankjegyforgalom

(J. K.) A jugoszláv bányáipar ez év júliusában eddig még nem tapasztalt lendülettel dolgozott. A bányatermelés indexe ebben a hónapban 139,9 volt, ami a legmagasabb az elmúlt négy év alatt. Az 1926—1930. évek között az index 100, az elmúlt év júliusában 107,3 volt. Ez azt jelenti, hogy a bányászat egy év alatt 40 százalékos emelkedést ért el. Az ásványi termékek ára is emelkedik. A Narodna Banka indexe szerint 88,1 volt, az 1936. évi 100-hoz viszonyítva. Az ásványanyagok ára az idén júliusban volt a legdrágább az elmúlt négy év alatt és csak 12 százalékkal maradt el az 1926. évi árák mögött.

A kohók termelése júliusban 177,6-ra emelkedett az 1926. évi 100-hoz viszonyítva. Az 1926—1930. évihez viszonyítva a kohók termelése 80 százalékos emelkedést ért el.

A monopoljövedelem is jobb volt ez év júliusában, mint az elmúlt négy év bármely hónapjában.

Amennyiben elérte a 183 millió dinárt, vagyis 23 millióval többet, mint a múlt év júliusában. Ez az emelkedés egyrészt a legszélesebb fogyasztó rétegek vásárlóképeségének növekedését, másrészt a monopolpolitika sikerét jelenti.

A ratna steta árfolyama is rekordot ért el júliusban, amennyiben az átlagos árfolyama 407,80 dinár volt. Ez az elmúlt négy év alatt a legjobb árfolyam. A 7 százalékos beruházási kölcsön is rekord árfolyamot ért el 89,48 dinárral.

A nagykereskedelmi árak is erősen emelkedtek július hónapban és a legmagasabbak voltak az elmúlt négy év alatt. A bankok és takarékpénztárak betétei 242 millióval emelkedtek és júliusban értékék a 11.632 millió dinárt.

Ez év január 1-től júliusig a betétek 826 millió dinárral emelkedtek. A bankjegyforgalom is rekordot ért el. 5687 millió dinárt ami egy év alatt 730 millió dináros emelkedést jelent. Hxrom évvel ezelőtt, 1934 júliusában a bankjegyforgalom 4.170 millió dinár volt, ami azt jelenti, hogy azóta 1517 millióval emelkedett a bankjegyforgalom. Ezzel szemben a kölcsönök csökkennek és egy év alatt 21. négy év alatt pedig 237 millió dinárral estek. A Narodna Banka fedezete egy év alatt 148 millió dinárral emelkedett.

A külkereskedelem is lényegesen emelkedett és az 1934. évihez viszonyítva majdnem megkétszereződött: 1934. júliusában 557 millió dinár volt, 1937. júliusában pedig 960 millió dinár.

OKLEVELES SZÜLESZNO delamerikai tanulmányutjáról gazdag tapasztalatokkal visszaérkezett a n. é. helyi közönség szíves pártfogását kéri. Róth Rózsika, Alekza Santies a. S. szám. 4911

Eladó 165x175 méretű lécablak lamppárral és rollóval. Erdéklődni Fehér Sándor asztalosmesternél, Noviszád, Aleksza Adamovicsa 17. 4983

Kerékpárral rendelkező kifizetőket keres BRISZTOL sorsjegytánda, Zseljezmeska u. 27.

Telefon 21-93 **APOLLO** Telefon 21-93

MA BEMUTATO Előadások 5, 7 és 9-15 órákor

BURGTHEATER

Ezt a nagy filmet Willi Forst, a zseniális rendező a következő színészek segítségével készítette:

Werner Kraus, Hortense Raky, O. Csheva, H. Moser, W. Eichberger
Ma este 11 órákor **matiné** olcsó helyezés mellett: BURGTHEATER

ODEON MOZI Előadások kezdete: hétköznap 5, 7 és 9-15, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7, 9-15 órákor

Fekete álarc alatt

Ebben a hónapban előtak az Egyesült Államokban egy híres titkos szervezete

(88)

A GRANADAI HERCEG GITAROSLÁNYA

— Az egész nagyvilág — sóhajtozta Konrád. — és hányféle érzés! Mennyi szenvedély és mennyi bűn! Mennyi vágy és mennyi álmódás!... Mennyi szerelem és mennyi gyűlölet!

Mindketten elhallgattak. Csak a szemük járt ide-oda és nyugtalanul leste, nem kezdődik-e még a dal és muzsika?

Hiszen őket csak ez érdekelte: a néger énekes és a gitárosleány. A néger énekes fájdalmas nótái és a granadai herceg gitároslány, vagy szeretője, amint Bellano mondotta.

A vendégsereg tapsolni és éljenezni kezdett.

A zenekar előtt megjelent a néger énekes, hogy új nótát daloljon.

A taps elhalt és feszült csend következett.

Mind a ketten előrehajoltak, hogy jobban lássanak, mert nagyon távol voltak a zenekartól és az énekestől. A regényíró főként a néger énekesre volt kíváncsi, kiknek gyönyörű hangját már ismeri és ha az alakja is megfelelő, akkor eltökélt szándéka, hogy kiviszi magával Newyorkba.

Konrád azonban — maga sem tudta volna megmondani, miért? — inkább a gitárosleány személye iránt érdeklődött. Meg akart győződni arról, hogy valóban olyan csodálatosan szép-e, mint amilyennek Bellano mondotta. Hiszen ez a leány nem közönséges gitárosleány, hanem a granadai herceg gitárosleánya.

Sőt — a granadai herceg szeretője, ha Bellano nem hazudik! Hill Bob a teljes csöndben, egyetlen gitár pengő kíséretével, énekelni kezdett. A hangja csodálatosan szárnyalt, hatalmas alakja a nagy távolság dacára is pompásan érvényesült és a regényíró már el is határozta magában, hogy feltétlenül kiviszi Amerikába...

Konrád szeme merően és aztán nyugtalanul figyelte a gitárosleányt. A nagy távolság miatt nem jól láthatta.

Lassan fölkelte és az asztalok között nesztelenül előre kuszott.

Egyre nagyobb izgalom és idegesség vette erőt rajta.

Ez az arc... ez a haj! Ezek a szemek, ez az alak!

Már egészen elől volt, ahol csupán egyetlen asztalról választotta el őt a zenekartól, a néger énekestől és a gitárosleánytól.

A granadai herceg gitároslányától és szeretőjétől.

A Tubafa Arnyéka nevű máriózmulató muzsikuskányától.

Aki — — —

Ebben a pillanatban ért véget az ének és hatalmas taps harsant fel.

Konrád már egészen az asztalok elé tarta magát, a gitárosleány közelébe és félelmetes hangon, tulkiáltva a vendégsereg lármáját és tapsolását, vajósággal ordította:

— Montabán Izabella!... Hogy kerülsz te ide?!

Dermedt csönd támadt, mindenki Konrád felé fordult.

TETEMREHIVAS

Olyan volt most a Tubafa Arnyéka, a hirtelen megnémult és ijedten figyelő vendégsereggel, a szótlán zenekarral, a szinte kövéremedt Hill Bobbal, a boldogság és ijedelem között reszkető Izabellával, de főként Füzesséry Konrád gróffal, aki mint fenyegető felkiáltójel emelkedett ki az asztalok közül és villámlo szemé szinte lángolni látszott — olyan volt mindez most, mint a hirtelen megmerevedett és megállott mozgófénykép.

Senki nem tudta, hogy mi történt, de főként azt nem tudta, hogy mi fog történni.

Rozita rémülten futott a regényíróhoz, aki egyedül ült az asztal mellett, hogy tőle kérjen felvilágosítást és magyarázatot. Senth Dionizosz azonban, akit szintén nagyon meglepett az, ami történt, csak a vállát vonogatta, de szólni nem tudott.

Lola és Pepita, mint akik ismerik kötelességüket, kétoldalt oda-furakodott Konrád mellé, hogy megakadályozzák, ha esetleg komoly fordulatot venne a dolog. Ez a két pincérleány megszokta már a mulatói botrányokat és semmi nem lepte meg őket. De rögtön vállalkoztak a csitító és csillapító szerepére, nehogy a Tubafa Arnyéka jó híre szenvedjen miatta.

Hill Bobb úgy állott a zenekar előtt, mint a márványoszlop.

Merően figyelt a hang irányába, a szemét egyetlen pillanatra sem vette le Konrádról, de minden ideje és izma a pattanásig feszült, hogy a kellő percben a leány védelmére, közbevesse magát.

Izabella pedig, mintha kővé meredt volna a kiáltás pillanatában, még a fejét sem bírta elfordítani. Válaszolni, vagy akárcsak egyetlen szót is mondani képtelen volt.

Az ő lelkében két ellentétes érzés viharzott végig. Az egyik a boldogság és öröm valóságos orkánya, hiszen a hangról rögtön felismerte azt a férfit, akit annyira várt.

(Folytatjuk)

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50

Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Felölös kiadó: Andree Dezső

A kiadóhivatal felölös vezetője: Blazsek Ferenc

Pretpilata — Előfizetés:

Egy hórá . . . . . 28— dinár

(kihordó útján 30 din.)

Három hórá . . . . . 80— dinár

(kihordó útján 86 din.)

Félévre . . . . . 160— dinár

(kihordó útján 172 din.)

zlati svakodnevno — Megjelenik naponta

Post. čekovni račun — Postacsekkszámla

Zagreb, 46.692